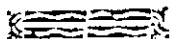

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Szeredán 18. Februáriusban 1789.

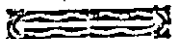
*A Nevető Demokritusnak az Elyseumból küldött
Levele az Europai Ujság-írókhoz.*

Ha! ha! ha! Meg-némulátok ugy-é? Hát tsak
úú annyi viz van olly sok Kút-föbe? annyi ész,
szem és fül Európában? hogy egy 2 hónapig tartó
fegyver-nyúgvás, egy 6 heti hideg, egy 14 napokig
akadályoskodott árviz egészfen bé-dugta a' száto-
tokat? Ha! ha! ha! — En a' Hóltak-országában
minden Ujság Leveleket olvasok, minden története-
ket leg-előbb meg-tudok, noha egész esztendőn ál-
tal egy pénzembe se kerül; mert ennek a' Népes-
országnak Ts. Királyi fő Posta-mestere Káron ná-
kem nem tsak Kereszt' Komám, hanem tö-lzom-

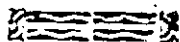
fzedam-is. Mi itt a' *Styx* partján lakunk. Ő hoz
 által a' felső Világról minden Póllát, minden hírt
 az *Elyseumba*, és így mi vagyunk ketten; kik mind
 a' felső Világbéli híreket, mind az ide-valókat leg-
 előbb meg-tudhatjuk. Tsak a' múlt 1788-dik eszten-
 dőben 150 egynéhány ezer lélek jött ide a' 3 há-
 borgó Tsászári Táborkból — tsak *Otzakortól* több
 jött 14-ezernél — ezek mind új híreket hoztanak né-
 künk. Pedig itt hazudni, vagy valakit mint a'
 felső Világon, meg-tsalni nem lehet; mert itt min-
 dent meg-mérnek: Meg-mérik a' bünt, a' jóságos
 tselekedetet, az érdemet, az erőt, az eszet, az
 Uralkadókat, az Országokat — egy szóval itt min-
 dent meg mérnek. — Egy a' felső Világról jött Ku-
 rir az Europai Fejedelmekről-is azt a' hírt hozta,
 hogy ezek-is már most mérő serpenyőbe vetették
 egy-máfi, és azt állitják, hogy az egész Török há-
 borút némely Udvaroknak sokkal nehezebbet nyo-
 mó erejek okozta volna; sőt ezen háborút egy ol-
 Lyon közönséges Europai háború külöbének tart-
 ják, mely-által a' nagyobb erejű Birodalmokból azt,
 a' mivel a' fontban nehezebbet nyom, el-vágják és
 máshoz ragasztják, hogy edgyik-is a' másik mérté-
 két le-ne nyomhossa. — Ezt a' mérő serpenyőt még
 a' felső Világon laktába készített Frantzia fő Mini-
 ster *Vergenes* azt beszéli itten az hóltak' országá-
 ban, hogy Austria és Orosz-ország már 10 eszten-
 dőktől fogva az egyenlő erőt mérő serpenyőbe fo-
 kot tettek volna a' magok erejekhez, a' több Ud-
 varok pedig semmit sem. A' Tsászár egy részét Ba-
 variának, Gallitziát, Bukovinát, a' Belgiumi határ-
 nak.

nak Hollándia-felé való ki-egyenefittését — most pedig *Khotzimát*, a' Török' Horváth-országot és egy részét Boszniának s. t. — az Orosz Tsaszárné pedig — Krimiát, *Otzakovat* s. t. — Ha ezek ugy mennek elé a' magok dolgokban, és ha a' többtől nem akadályoztatnak; természet-szerint feljül-haladják erővel a' többt, ezt befzellik az *Elyseumban* lévő Pruszszus, Svéd és Lengyel lelkek. Ezen két mások felett való Hatalomhoz pedig ki a' tö szomszéd? Pruszszia. Pruszszia tehát kénytelenítettik a' maga mértékét a' másokéval egyenlő nehézségben tartani. Tsuda e' hát, hogy Pruszszia: Lengyel, Svéd 's bizonyoson más Hatalmoknál is mozgást okozott? A' Pruszszus igazította a' Svéd-hurt a' felső hangra, mellyen máig-is hangzik — a' Pruszszus *Elektrizálta*-fel a' Lengyeleket, hogy ezek Orosz Serget ne-ereszszenek a' magok határijokba — és azon keresztül menni. Hogy küldheti hát Orosz-ország a' maga katonáit a' Török ellen? a' Levegőben Lengyel-országon keresztül tsinált hidon? E' magyarázza a' Tseh-ország-felé a' múlt héten-is elindított irgalmatlan nagy ágyuk' mozgását. Azt befzelli a' nagy *Fridrik* a' Hóltak' országában, hogy ezen erő nevedését vette vólt ő észre, és a' Bavyáriai tserét akkor, mikor a' Német-országi frigynek lábot tsinált, és a' többi Pruszszus Lelkek-is itt mind azt erősítik, hogy az ő Udvarak a' Barátságának és békeiségnek legnagyobb kedvellője volna — ha a' környülállásoktól erőszakoson nem kényszerítették — a' honnan minden útan módon arra ösztönözi a' Tsászárt, hogy az Orosz Udvarat vegye réá, hogy az

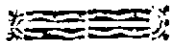

ellene fel-támadtakat elégittsék-ki; de az Orosz Udvar a' maga el-intézett tzejlában meg-mozdithatatlannak lenni láttatik. Mi lesz hát végre belölle? hogy lesz a' Törökkel békeség? Azt mondják a' holtak' országában lakó Politikusok, hogy a' Pruszizus erőt mérő serpenyöbe-is tesznek valamit. Lengyel-ország, Dántzig s. t. tsak alig ha tóldaléknak nem mennem; vagy küloben az egész Europa háborúba keveredik; mely még nagyobb osztályt fog annakutánna szülni az Atyafiak között. Az *Elyseumban* lévő Velentzei Tengeri kereskedők so-hajtoznak; félnek attól, nehogy ök-is valamely Hatalomságnak mérő serpenyöjébe nyomtatékúl jussanak. — Midön a' napokban egy Török érkezett volna ide *Mahumedhez* olly izenettel, hogy az Oroszok Benderben-is még a' Fárságon Orosz nótát fogjának az ő fiainak húzni — hogy Mártziusnak elején tűz özön fogna Belgrád körül áradni (höl már a' föld-ásó katonák készitik az osztrom' útját; 's más készültek-is készen várják az erre alkalmas időt — mellyet ha a' Porta el-találna vezeteni, kit egyenes útja volna az ő ellenségének Konstantzinápoly-felé; edgyik a' Tengeren, a' másik a' szárazon) — el-mosollyodék *Mahumed*, 's a' körülötte lévő Törököket ezzel biztatá: „Hát nem tudjátok-é ti, hogy mi a' mi hadakozásainknak első esztendejében mindég szerentsétlenek voltunk; mert mi a' mi erőnket esztendő alatt tsak öfzve sem gyűjthetjük? — hát a' két Tsászári Udvarokkal most hadakozunk mi leg-előbbfőz? hát Oszakov, Khotzim, Bender, Orlova 's más Váraink nem vóltanak-é még más-

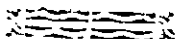
kor-is

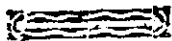
kor-is a' mi ellenségeinknek kezekben? A' végén van minden botnak a' gombja. Én az én Népeket már öszve gyűjtettem: Azokban az én erántom való hit' és szeretet' tüzét öntöttem — azokat 3 rap-pant Táborokra osztottam. Mártziusban meg-indit-tom, és a' Télen fegyverben állott tartománybéli kevés Népeimmel edgyesítvén, még az idén fogok a' tsatához kezdeni. Már ezeket a' Sergeket az én Nagy Vezérem várja. — A' *Kaputány* Bafa harmad-fél órányi járó-mezszeségre vagyon Konstantiná-polytól: a' maga meg-romlott hajós' Seregét töké-letességre vitte; ki Mártziusnak elején a' Fekete-Tengeren jelenik meg a' Svéd hajós-sereggel akkor, midőn a' Nagy Vezér Moldovajés Oláh-ország fe-lől egyszer'smind két Táborral, még pedig edgyik-vel Lengyel-ország' szélein, jelenéndik-meg a' maga ellensége előtt. A' vagy az én békeség szerző köz-ben-járom Pruszszia távolról nézié a' mi tsatánkot? Vajjon a' Berlii Kabinét, még Oszakovnak meg-vétele előtt, Decemberben a' Bétsi Udvartól miért tudokozta, hogy jelentené-meg, hogy ha történetből a' Lengyelek dolga erőszakra kerülne, részés ki-vánna-é benne lenni? — hogy adná tudtára, hogy az Oroszszokkal való frigy Pruszsziaóra nézve-is ki-terjedne-é, vagy tsak a' Portára nézve vagyon köt-tetve? — Mig ezen kérdésekre felelet ment volna Berlinbe, el-esék Oszakov; 's máig-is függöben a' fe-lelet. Februáriusnak a' végéig minden kérdésekre feleletek adatnak. Midőn *Mahumed* így biztotná a' holtak' országában, a' Törökököt, az Erdélyi fog-ságban meg-holt Törökök közzül egy Kurir érkezik hoz-

hozzája, ki azt a' hirt vitte, hogy egy *Kettner* nevű Obester észre vévén, hogy a' Törökök *Tyrgufulujnál* megint gyűlnek öszve, hogy Hättzegre üfse- nek, a' *Toskána* Húszár Serge még 23-dik Jan. Pa- rantsolatot vett vala, hogy jó Süveg alatt áljon. — A' *Vihátsi* Balsa-is 1500-ad magával Jan. 23-di- kán ki-indúlt vala a' Várból, hogy a' Tsá. Szélső- vigyázatakat meg-zavarván prédára üfsön; de a' Tsáfzári katonáknak személségek ezt-is meg-elöz- vén, ennek-is vízfza-kellték tézni. — A' hóltak- országában még előbb meg-tudták mint mi, hogy a' hajólok Vezére Gen. *Magdeburg* azért mene a' minap Tseh-országba, hogy *Pless* és *Therésia* Várait meg-tekintené, miképpen lehetne a' környülállások szerint vízzel körül venni; és elébb itt rendelést té- szen; és ugy megyen osztán Szemlinbe. — Konstán- tzinápolyból a' *Muftitól* vette *Mahumed* a' Tudosi- tást, hogy a' Nagy Vezérnek *Rhodus* Szigetébe va- ló szám-kivettetése tsupa hazugság légyen. A' Nagy Vezér nem mészze van Benderhez, és itt még eb- ben a' hónapban meg-efik a' Húshagyó-Kedd; mert a' Lengyelek-is 60-ezeren (már mi nem tudjuk Len- gyel-é mind, vagy fele Prufszus) itt akarnak egy fordítottást tenni; hogy mig a' Nagy-Vezérnek Sás- ka-fokaságú Tábora meg-érkeznék-is, az Orosz hadi- erőt kénytelenítsék több részekre osztani. Némely Lelkek azt kezdték az *Elyseumban* futtogni, hogy Feldmarsal *Lasci* a' napokban le-mondott volna a' maga szolgálatjáról. Ennek nagy Historiája vagyon a' hóltak' országában; de még itt-is tsak futtogva mérik bezélleni. Ezt nyilvánságoson bezéllik, hogy

Febr. 4-dikén a' Bánátban lévő Tábornál minden
Sereg meg-mustráltottak, és a' 3 dik Batalionak-is
satározó lábon állanak; kik eddig tsak Várokat ör-
zettének. — A' *Demokritus* tö szomfzédja *Káron* azt
beszéli, hogy ő alig győzi a' rothasztó hidegben
meg-hólt Bánátusi Német katonákat a' *Styxen* által
fordani, és Erdélyből a' *Belgiojofó* Seregéből-is szá-
moson érkeznek hozzá. — Egy Brüsszelből, a' múlt
tónapnak 27-dikén érkezett Lélek esküvéssel akarta
a' hóltak' országában mindenekkel el-hitetni, hogy
26-dikban az egész hadi-népség, reggeli 8 órától
fogva egész estvig keményen töltött fegyverben áll
vala a' Városnak minden utzáiban, és a' retten-
es ágyuk fel-porozva szegeztettenek vala-ki a' Pi-
tz közepére. Kilentzed-fél órakor a' Státufok ösz-
re-gyülének, és a' mindenekben meg-bizott Minis-
terhez Követet küldének olly kérelemmel, hogy en-
gedne nékik Bétsbe ő Felségéhez Követeket küld-
ni; mellyet a' Minister nékik végre meg-engedvén,
sak ugyan az egész dolog még eddig erőszakot nem
zenvedett, hanem a' kotonák a' magok szállásokra
szífsza-tértenek. *Monsból* ollyon Tudósítás ment
Brüsszelbe, a' m. h. 29-dikén, és innen az *Elyseum*-
ba, hogy a' szokásban lévő hadi-segittséget éppen
egy átaljában nem akarnák fizetni a' Státufok. Ek-
kor leg-ottan olly parantsolatot veve a' katonaság,
hogy minden késedelem nélkül *Monsba* induljon. Az
Antverpi Püspökről hízik az *Elyseumban*, hogy a'
naga házánál fegyveres őrizet alatt vagyon, és hogy
a' Püspökséget-is minden órán le-fogna tenni. Midőn
az efféléket beszélik az-hóltak' országában, *Maha-*
med

med tsak fülel, és azzal biztat mindeneket, hogy az idén, egy nagy Vérontások között esett osztozás után bizonyoson békesség léfzen; mert ő már azokat a vad nemzeteket-is, kik soha még az Europaiak ellen nem hadakoztanak, útnak indította — és kézzebber a' maga felső Világbéli Birodalmának nagyobb részét magához az *Elyseumba* költetett, hogy sem az Orosz Printznek Konstántinnak azt meg-engedni, hogy ez Konstántzinápolyban az ő hajdoni Tsászárszékébe bé-üljön.

A Felső Világbéli Tudófitások tsak ezek.

A' mi Tábori fő Tiszteink Bétsből a' magok Sergeikhez indulnak. *Laudonnak* már Pesten nyugvó Izállás rendeltetett, és a' Posták-is ki-vagynak szabva. — Egy ujj Rendelés-szerint, ennekutánna a' F. Ts. Királyi Hivatalban lévő személyeknek a' Helytartó Tanáts irásban adott engedelmé nélkül nem léfzen szabad a' magok hivataljok' helyéből tsak egy napig-is ki-mozdúlni. — A' Magyar Méltóságok ifjaira nézve kegyelmefen azt méltoztatott ő Felsege végezni, hogy mig ezek valamely *Dicasterium* mellett präctizálnak, Concipistai névvel és rangal légyenek; mig az ő érdek-szerint fellyebb mozdittatnak. — A' F. edgyesült Udv. Magyar Kantzelláriának Tanátsofsa *M. Kempelen Farkos* Ur, egy magától fel-talált mesterséges vízi és tüzi eszköznék a' F. Ts. Királyi Birodalmokban való bé-vitelére; és azzal való élésre 12 esztendőig tartó, minden mást ki-rekesztő Privilégiumot nyert; mely Szabadság Levél következendő Levelünkben az egész tárlalmányt meg-fogja világosítottani.